

Loew, Peter Oliver

My niewidzialni. Historia Polaków w Niemczech

„My niewidoczni. Historia Polaków w Niemczech” niemieckiego historyka Petera O. Loewa powinna stać się lekturą obowiązkową dla wszystkich, którzy chcą zrozumieć kompleksowość zagadnień związanych z Polonią i Polakami w Niemczech. Książka opowiada o wzajemnym przenikaniu się na różnych poziomach dwóch kultur, polskiej i niemieckiej, od średniowiecza po dzień dzisiejszy, o sąsiedztwie wystawianym na straszliwe próby, o symbiozie Polaków i Niemców, o bliskości dwóch narodów, które więcej łączy niż dzieli. Książka pozwala też zrozumieć, dlaczego polska grupa etniczna w Niemczech nie jest już mniejszością narodową.

Autor prezentuje historię Polaków w Niemczech: traktuje o dziejach polskiej imigracji, a także o historycznych mniejszościach polskich na terenie Niemiec, poczynając od średniowiecza aż do współczesności.

Polacy od stuleci stanowili część społeczeństwa niemieckiego, jednak dopiero po rozbiorach stali się dużą mniejszością w Królestwie Pruskim. Wkrótce przemiany społeczno-ekonomiczne uruchomiły procesy migracji, w wyniku których między początkiem XIX w. a czasami obecnymi osiem milionów Polaków przeniosło się na tereny, gdzie przeważała ludność niemieckojęzyczna.

Dziś Polacy – druga co do wielkości grupa mniejszościowa w Niemczech – tworzą bardzo zróżnicowaną społeczność. Są wśród nich wysiedleńcy i późni wysiedleńcy, którzy nie przyznają się do tożsamości polskiej, a jednak w domu mówią po polsku – nierzadko w gwarze śląskiej. Są też wysiedleńcy, którzy chcą jak najszybciej zintegrować się ze społeczeństwem niemieckim oraz tacy, którzy starają się pozostać Polakami. Są ludzie, którzy emigrowali z powodów ekonomicznych lub politycznych – część z nich ma obywatelstwo polskie, a część niemieckie. Co roku do Niemiec przybywają setki tysięcy polskich robotników sezonowych. Równolegle żyją tam potomkowie ludzi, których rzuciła do Niemiec II wojna światowa, a także migranci zarobkowi z czasów przedwojennych. Peter Oliver Loew podjął próbę naszkicowania całościowego obrazu, mimo oczywistych problemów metodycznych związanych zarówno z niejednoznacznością określeń Niemcy i Polacy, jak i z pojęciem mniejszości.

Peter Oliver Loew – niemiecki historyk, wykładowca uniwersytecki i tłumacz, wicedyrektor Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, autor wielu książek i artykułów o historii Gdańska, Polski i stosunkach polsko-niemieckich, m.in. *Danzig und seine Vergangenheit, 1793 bis 1997. Zur Geschichtskultur einer Stadt zwischen Deutschland und Polen* (Osnabrück 2003, wyd. pol. *Gdańsk i jego przeszłość. Kultura historyczna miasta od końca XVIII wieku do dzisiaj*, Gdańsk 2012), *Das literarische Danzig 1793 bis 1945. Bausteine für eine lokale Kulturgeschichte* (Frankfurt am Main u.a. 2009, wyd. pol. *Gdańsk literacki 1793–1945*, Gdańsk 2005), *Danzig. Biographie einer Stadt* (München 2011, wyd. pol. *Gdańsk. Biografia miasta*, Gdańsk 2013).